

Notat

Dato: 17. september 2015

Kopi til:

Emne: **Notat vedr. antal og konsekvenser ved aflysninger af sygehusoperationer**

1. Anledning og indledning

Under Ældre- og Sundhedsudvalgets drøftelser af sundhedsområdets i efteråret 2015 er der rejst spørgsmål omkring hospitalernes aflysninger af operationer – omfang og de afledte kommunaløkonomiske konsekvenser.

Med henblik på at afdække problemets omfang har Sundhed & Omsorg kontaktet Hospitalsenheden Midt, idet kommunen ikke har adgang til data omkring aflyste operationer (Tidligere frem til 2010 var der i regi af Sundhedsstyrelsen en national opgørelse over aflyste operationer i Danmark), og kommunen foretager heller ikke en systematisk registrering af eventuelle aflysninger for de borgere, som kommunen leverer ydelser til.

Hospitalsenheden Midt har nu fremsendt et data omkring aflyste operationer i 2014 og 2015. Hospitalets pointerer dog, at der ikke findes en "officiel statistik" vedrørende aflysninger. De fremsendte tal er trukket fra hospitalets booking-system og er ikke valideret. Dette betyder, at der i tallene indgår f.eks. planlagte operationer, som aflyses – men hvor borgeren ikke endnu er vidende om den planlagte operation.

Til tallene bemærkes yderligere, at der er tale om alle operationer – dvs. stort som småt – og at det ikke er muligt at foretage en fordeling af aflysningerne i forhold til de berørte borgeres bopælskommune.

2. Konklusion

En aflyst operation medfører større eller mindre omkostninger af personlig og/eller økonomisk karakter. Ikke mindst på det personlige plan kan en aflysning være belastende i forhold til sygdomsforløb/smerter, sygemelding og praktisk planlægning.

Det er ikke umiddelbart muligt at fremskaffe validerede tal for antallet af borgere, som berøres af aflyste operationer i Viborg Kommune. Ud fra det foreliggende datamateriale vurderes det dog, at der er tale om en beskedent antal – specielt perspektiveret i forhold til det samlede antal borgere, som har kontakt med hospitalet.

De økonomiske omkostninger for borger, kommune m.fl. ved aflyse operationer forudsætter en ressourcekrævende individbaseret opgørelse. Det vurderes med afsæt i det samlede antal aflyste operationer, at de kommunale omkostninger udgør en meget beskedent del af de samlede budgetter.

3. Antallet af aflyste operationer

Antallet af aflyste operationer på hospitalets foranledning på Hospitalsenheden Midt (Viborg, Silkeborg og Hammel Neurocenter) i 2014 og 2015 (fordelt på måneder) er vist i tabel 1.

Tabel 1

Md. År	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Jan. - Aug.	Total
2014	179	159	155	132	138	123	49	98	112	159	158	94	1.033	1.656
2015	113	86	111	79	84	99	42	121					735	-

De viste tal er kun operationer, som aflyses på foranledning af hospitalet. Operationerne aflyst på hospitalets foranledning udgør knap 2/3 i både 2014 og 2015.

Det vil sige at lidt mere end 1/3-del af aflysningerne er foranlediget af borgeren (I 2014 – 885 operationer).

Antallet af aflyste operationer kan perspektiveres i forhold til, at Hospitalsenheden Midt i 2014 havde i alt 145.152 borgere i ambulant og/eller stationær behandling. Fra Viborg Kommune havde 39.231 borgere i 2014 kontakt med Hospitalsenheden Midt (stationær/ambulant behandling).

I ovennævnte perspektiv må det konkluderes, at aflysning af operationer er langt mere undtagelsen end reglen, og kun et beskedent antal borgere berøres af aflysninger.

4. Konsekvenser af aflyste operationer

En aflyst operation kan have negative konsekvenser for borger, kommune, hospital osv.

Disse konsekvenser er for borger især knyttet til de personlige omkostninger – f.eks. længere perioder med sygdom og eventuelle smerter/nedsat funktionsevne, længere sygemelding/fravær, ulejlighed i forhold ændring af planer for arbejde og andre aktiviteter. De personlige omkostninger for borger kan også have en økonomisk side, f.eks. mistet indtægt mv.

De ikke-økonomiske omkostninger er – uanset den betydelige ulempe, som de indebærer for den enkelte borger - umulige at opgøre, og selv de økonomiske omkostninger er vanskelige at opgøre, da det vil være nødvendigt at foretage denne på individniveau. De økonomiske omkostninger for den enkelte vil være afhængig af en lang række individuelle faktorer, f.eks. udsættelsen varighed, forskelle sygedagpenge - løn.

For kommunen har aflyste operationer økonomiske konsekvenser i forhold til f.eks. udgiften til sygedagpenge/anden forsørgelse, mere plejekrævende borgere osv. På det kommunale niveau vil en opgørelse af omkostningerne imidlertid også skulle opgøres på individbasis, da udgiften pr. borger vil være totalt afhængig af den enkelte borgers situation.

Hvis man med afsæt i tallene i afsnit 2 lægger til grund, at borgerne fra Viborg Kommune udgør en ¼-del af alle borgere på Hospitalsenheden Midt, så kan et meget forsigtigt skøn være, at også en ¼-del af de aflyste operationer berører kommunens borgere. Det vil betyde godt 400 aflyste operationer vedrørende borgere fra Viborg Kommune i 2014. De aflyste operationer omfatter alle typer af operationer, altså også mindre indgreb som ikke umiddelbart har konsekvens for borgerens daglige liv.

Tidligere analyser omkring Sundhed & Omsorg's kendskab/kontakt med borgere, som indlægges på hospitalet, har vist – på tværs af alder – at Sundhed & Omsorg leverer pleje, sygepleje og/eller træning til cirka en 1/3-del af borgerne. Overfører man denne kontraktgrad til ovenstående 400 aflyste operationer, vil Sundhed & Omsorg have kontakt med måske 133 borgere på årsbasis, som berøres af aflyste operationer. Dette skal ses i forhold til, at alene godt 2.000 borgere løbende modtager hjemmepleje.

En opgørelse af omkostningerne ved aflyste operationer kan kun gennemføres ved en individuel opgørelse for de enkelte borgere, som rammes. Der er ingen tvivl om, at aflysninger påfører kommunen yderligere omkostninger, men problemets omfang er dog beskedent i forhold til den samlede aktivitet og de samlede budgetter.